

Seat No. : _____

TO-108

B.A. Sem.-III

May-2013

Political Science (Core-202)

(Introduction to Political Ideologies)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) રાજકીય વિચારધારાથી તમે શું સમજો છો ? જે વિચારધારાઓ ક્રાંતિકારી તરીકે ઓળખાય છે તેની તપાસ કરો. 7

અથવા

રાજકીય વિચારધારાઓના મહત્ત્વ વિશે નિબંધ લખો.

- (બ) “રાજ્ય જરૂરી દુષણ છે.” – સમજાવો. 7

અથવા

વ્યક્તિવાદ અને તેના ગુણદોષની ચર્ચા કરો.

2. (અ) સમાજવાદની વ્યાખ્યા આપો અને લોકશાહી સમાજવાદ સમજાવો. 7

અથવા

કોઈપણ ત્રણ પ્રકારના સમાજવાદ વિશે એક નોંધ લખો.

- (બ) માર્ક્સવાદના સિદ્ધાંતો સમજાવો. 7

અથવા

માર્ક્સના આ વિધાનોની ટીકાત્મક સમજ આપો. – “શ્રમજીવી વર્ગની સરમુખત્યારશાહી અને રાજ્ય ક્રમશઃ લુપ્ત થશે.”

3. ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે ચાર) 16

- (1) રાજકીય સિદ્ધાંત અને રાજકીય વિચારધારા વચ્ચે તફાવત
- (2) વ્યક્તિવાદમાં રાજ્યના કાર્યો
- (3) વ્યક્તિવાદ વિશે સ્પેસર અને મીલના અભિગમ
- (4) ફેબિયન સમાજવાદ
- (5) માર્ક્સવાદની પદ્ધતિ
- (6) વર્ગસંઘર્ષ

4. એક-બે લીટીમાં જવાબ આપો :
- (1) સર્વસત્તાશાહી વિચારસરણીઓ
 - (2) વ્યક્તિવાદનો પાયો
 - (3) વ્યક્તિવાદ અંતર્ગત આર્થિક સ્વતંત્રતા
 - (4) સમાજવાદમાં રાજ્યની ભૂમિકા
 - (5) અધિશેષ મૂલ્યોનું સિદ્ધાંત
 - (6) વર્ગહીન સમાજ

12

5. (અ) સાચો વિકલ્પ શોધો :

7

- (1) જે ઓછામાં ઓછું શાસન કરે તે રાજ્ય ઉત્તમ

(અ) વ્યક્તિવાદ	(બ) સમાજવાદ
(ક) રાષ્ટ્રવાદ	(ડ) માર્ક્સવાદ
- (2) હર્બર્ટ સ્પેંસર જોડાયેલા છે

(અ) આદર્શવાદ	(બ) કાલ્પનિક સમાજવાદ
(ક) લોકશાહી સમાજવાદ	(ડ) વ્યક્તિવાદ
- (3) સમાજવાદ વિશ્વાસ કરે છે

(અ) આર્થિક હરિફાઈ	(બ) આર્થિક સહકાર
(ક) મુક્ત બજાર અર્થતંત્ર	(ડ) ઉપરમાંથી કોઈપણ નહીં
- (4) લોકશાહી સમાજવાદમાં

(અ) રાજ્ય પાસે ઘણાં કાર્યો છે.	(બ) રાજ્ય મર્યાદિત છે.
(ક) રાજ્ય દુષણ છે.	(ડ) રાજ્ય છે જ નહીં
- (5) ક્રાંતિકારી વિચારધારાનો ઉદાહરણ છે

(અ) સામ્યવાદ	(બ) રાજાશાહી
(ક) અમલદારશાહી	(ડ) ઉપરમાંથી કોઈપણ નહીં
- (6) માર્ક્સવાદી સમાજવાદને કહેવામાં આવે છે

(અ) કાલ્પનિક સમાજવાદ	(બ) ફેબિયન સમાજવાદ
(ક) લોકશાહી સમાજવાદ	(ડ) વૈજ્ઞાનિક સમાજવાદ
- (7) માર્ક્સવાદની પદ્ધતિ છે

(અ) પૃથક્કીય (એનેલીટીકલ)	(બ) માળખીય
(ક) ધ્વંદ્વાત્મક ભૌતિકવાદ	(ડ) વર્તનશાસ્ત્રિય

- (બ) જોડી કરો :

7

અ	બ
(1) મુક્ત બજારતંત્ર	(i) પ્લેટો
(2) વિચાર અને અમલીકરણ	(ii) વિચારધારા
(3) રાજ્ય દુષણ તરીકે	(iii) હીગલ
(4) આદર્શવાદ	(iv) કાર્લ માર્ક્સ
(5) રીપબ્લિક	(v) વ્યક્તિવાદ
(6) દાસ કેપિટલ	(vi) અરાજકતાવાદ
(7) ઈતિહાસનું ભૌતિક અર્થઘટન	(vii) માર્ક્સવાદ

Seat No. : _____

TO-108

B.A. Sem.-III

May-2013

Political Science (Core-202)
(Introduction to Political Ideologies)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) What do you understand by Political Ideology ? Examine Political Ideologies that can be classified as revolutionary. **7**
- OR**
- Write an essay on the importance of Political Ideologies.
- (B) 'State is a necessary evil' – Explain. **7**
- OR**
- Discuss Individualism and its merits and demerits.
2. (A) Define Socialism and explain Democratic Socialism. **7**
- OR**
- Write a note on any three types of Socialism.
- (B) Explain the principles of Marxism. **7**
- OR**
- Critically examine the Marxian concept of 'Dictatorship of the Proletariat' and the 'State will wither away'.
3. Give short notes (any **four**) : **16**
- (1) Difference between Political Theory and Political Ideology
 - (2) Functions of the state in Individualism
 - (3) Spencer and Mill's approach to Individualism
 - (4) Fabian Socialism
 - (5) Method of Marxism
 - (6) Class War
4. Give answers in **one** or **two** lines : **12**
- (1) Totalitarian Ideologies
 - (2) Basis of Individualism
 - (3) Economic freedom under Individualism
 - (4) Role of state in Socialism
 - (5) Theory of Surplus Value
 - (6) Classless Society

5. (A) Choose the correct option :

7

- (1) That state is the best that governs the least
 - (a) Individualism
 - (b) Socialism
 - (c) Nationalism
 - (d) Marxism
- (2) Herbert Spencer is associated with
 - (a) Idealism
 - (b) Utopian Socialism
 - (c) Democratic Socialism
 - (d) Individualism
- (3) Socialism believes in
 - (a) Economic Competition
 - (b) Economic Co-operation
 - (c) Free Market Economy
 - (d) None of the above
- (4) In Democratic Socialism
 - (a) The state has many functions.
 - (b) The state is limited.
 - (c) The state is evil.
 - (d) There is no state.
- (5) An example of revolutionary ideology is
 - (a) Communism
 - (b) Monarchy
 - (c) Aristocracy
 - (d) None of the above
- (6) Marxian Socialism is also known as
 - (a) Utopian Socialism
 - (b) Fabian Socialism
 - (c) Democratic Socialism
 - (d) Scientific Socialism
- (7) The method of Marxism is
 - (a) Analytical
 - (b) Structural
 - (c) Dialectical Materialism
 - (d) Behaviouralist

(B) Match the following :

7

A	B
(1) Free Market Economy	(i) Plato
(2) Ideas plus action	(ii) Ideology
(3) State as an evil	(iii) Hegel
(4) Idealism	(iv) Karl Marx
(5) Republic	(v) Individualism
(6) Das Kapital	(vi) Anarchism
(7) Materialistic interpretation of history	(vii) Marxism
-